

Kommunstyrelsens samlade bedömning kring internkontroll 2019

Enligt kommunens reglemente för internkontroll ska kommunstyrelsen årligen upprätta en rapport över kommunens samlade resultat avseende internkontroll. Rapporten beslutas av kommunstyrelsen och överlämnas till kommunfullmäktige som meddelande, även revisorerna får tillgång till den. Kommunstyrelsen ska också utvärdera kommunens samlade system för internkontroll utifrån nämndernas uppföljningsrapporter och eventuellt föreslå förbättringar. Nämndernas arbete med internkontroll bygger till stor del på den risk- och väsentlighetsanalys och den internkontrollplan som man gör i samband med budgetarbetet.

I huvudsak är kommunstyrelseförvaltningens bedömning att processerna med risk- och väsentlighetsanalys och ansvaret för internkontrollarbetet är väl känt bland berörda i kommunen. Samtidigt konkurrerar detta arbete med många andra viktiga uppgifter, det finns en tendens att man då nedprioriterar detta arbete. Så var fallet med både utbildningsnämndens och socialnämndens internkontrollarbete 2019 där båda nämnderna menade att man inte kunde göra en internkontrollplan med hänvisning till att nämnderna var nybildade från 1 mars 2019. Det argumentet är svårt att förstå, mycket annat kunde lösas trots att nämnderna var nya, t.ex. fick man fram var sina verksamhetsplaner och budgetar.

Utbildningsnämnden

Nämndens internkontrollplan

Internkontrollplan saknas för 2019. Nämnden menar att orsaken är att nämnden är nystartad från mars 2019.

Övriga delar i internkontrollen

Förvaltningen har genomfört två egna interna granskningar, den första gällde köpta och sålda platser. Den visade på ett behov av att stärka rutinerna kring elever med sekretessmarkering och att vissa rutiner kring faktureringarna mellan kommuner behöver bli tydligare.

Den andra granskningen gällde elevernas behov av särskilt stöd och hur skollagen efterlevs. Det var en grundlig granskning som omfattade flera intervjuer och en kartläggning kring vilket stöd som kommunen ger på olika vis till eleverna

i grundskolan, totalt handlade det om 105 elever vid tiden för granskningen. Ytterligare 62 elever identifierades som hade olika dokument i verksamhetssystemet där någon slags åtgärd kopplat till särskilt stöd fanns. Granskningen visade att man inte alltid använder avsedda blanketter och att samråd inte alltid sker med elevhälsan. Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid och om det görs så framgår det inte heller alltid när det ska följas upp. Förvaltningen ska följa upp detta under 2020.

Kommunens revisorer granskade under året om "eleverna får sin rätt till utbildning tillgodosedd". Bl.a. granskades stödet till elever med särskilda behov och nyanlända elevers stöd. Ett antal rekommendationer lämnades vilket utbildningsnämnden svarat på. Nämnden arbetar sedan tidigare kring dessa rekommendationer. Revisionens granskning sammanfaller kan man säga, med den egna granskning som förvaltningen gjorde ovan.

Socialnämnden

Nämndens internkontrollplan

Internkontrollplan saknas för 2019. Nämnden menar att orsaken är att nämnden är nystartad från mars 2019.

Övriga delar i internkontrollen

Nämnden beskriver i sin årsrapport att man har tagit fram en ny rutin för egenkontroll inom individ- och familjeomsorgen, myndighetsutövningen. Några större avvikelser har inte hittats däremot ett antal utvecklingsområden. Beskrivningen är kortfattad. De insatser som man köper externt ska följas upp bl. a. genom att avtalen ska ses över. Detta har påbörjats skriver nämnden i sin årsrapport. Kommunstyrelsen anser att det är angeläget då det kan handla om mycket stora belopp. Fokus ska naturligtvis vara på att individen får de insatser som krävs utifrån lagen, men man måste också ha en viss affärsmässighet i hur avtal och priser förhandlas.

Inom individ- och familjeomsorgen så har det varit en mycket stor personalomsättning, bland både chefer och handläggare. Det är viktigt att överlämning sker på ett bra sätt till ny personal, det här är ett område som kommunstyrelsen i sin uppsiktsplikt borde titta närmare på. Fokus bör då vara på försörjningsstöd, då processerna kring attester, utbetalningar etc. sker utan någon större löpande inblick från kommunstyrelsen.

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämndens internkontrollplan

Nedanstående punkter är de som var med i nämndens risk- och väsentlighetsanalys inför 2019 och som fick åtta poäng eller mer. Det fanns ytterligare sex punkter men dessa fick lägre poäng.

Risk	Poäng	Med i internkontrollplan?	Nämndens uppföljning i årsrapport	Kommentar av KS
Exploateringsprojekt/ Investeringsprojekt	9	Ja	Översiktlig genomgång är gjord kring kalkyler och utfall m.m.	Förståelse och mallar finns på plats. Bara att fortsätta arbeta efter det. Ganska personberoende i nuläget.
Ekonomiska flöden i verksamhetssystem	6	Ja	Vissa stickprov har tagits, inga avvikelser.	Ganska små risker i dessa flöden som det är konstruerat nu.
Delegationsbeslut som inte anmäls till nämnd	9	Ja	Kontroller sker löpande inför nämnderna, inga avvikelser har hittats.	Ingen uppfattning.
Allergier	8	Nej		
Bemannings/förväntningar	12	Nej		
Hot och våld	8	Nej		
Sabotage VV	8	Nej		

Enbart tre exploateringsprojekt har kontrollerats då fler inte har varit aktuella under året. Kontrollen har handlat om det finns kalkyler och hur de ser ut. Huruvida projekten har bedrivits kostnadseffektivt har inte kontrollerats, det kräver mer resurser, även externa sådana, för att kontrollen ska kunna genomföras på vettigt sätt.

Liksom på flera ställen i kommunen så är det ganska få personer som är inblandade i exploateringskalkylerna, att skapa mallar och rutiner som är mindre personberoende är att föredra.

Övriga delar i internkontrollen

Inom lokalvården görs regelbundna kvalitetskontroller, flera nya rutiner har införts under året. Pwc granskade kommunens exploateringsverksamhet under 2019. Den visade bl.a. att rekommendationer från tidigare genomförd granskning i stor utsträckning har hanterats. Däremot efterlyste revisionen att kommunens riktlinjer förtydligas kring vem som fattar beslut och är ansvarig för de olika skedena i ett investeringsprojekt. Man saknade också en långsiktig finansiell analys av kopplingen mellan bostadsbyggande och framtida kommunala driftskostnader. Kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden har svarat revisionen med vilka åtgärder man planerar göra.

Kommunstyrelsen

Nämndens internkontrollplan

Risk	Poäng	Med i internkontrollplan?	Nämndens uppföljning i årsrapport	Kommentar av KS (ek.avd)
Digitala verksamhetstillämpningar	16	Ja	Kontroll är inte genomförd under året, istället planeras den utföras våren 2020.	Får rapporteras i delårsbokslut 2020.
Åtkomst system	16	Ja	Kontroll är inte genomförd under året, istället planeras den utföras våren 2020.	Får rapporteras i delårsbokslut 2020.
Arbetsmiljö	16	Ja	Medarbetarenkät är genomförd, HME sjunkit något. Sjukfrånvaron ökat. (Kommunen som helhet.)	HME är ändå på en hyfsad nivå jämfört med andra kommuner.
Styrdokument	12	Ja	Många dokument behöver revideras eller upphävas. Några är färdiga för att beslutas politiskt, en del arbete ska göras 2020.	Ganska mycket arbete återstår kring att gå igenom dokumenten och även att uppdatera insidan.
Upphandling	9	Ja	Genomgång kring inköpsprocesserna har gjorts under året.	Fortsatt arbete sker 2020.
Arvodesutbetalningar	9	Ja	Stickprov på utbetalningar har gjorts, inga avvikelser har hittats.	Rimlighetsbedömningar av nedlagd mötestid, berörda ledamöter och utbetalningar till dessa.
Ej verkställande av politiska beslut	12	Ja	Genomgång av alla motioner i KF 2019 och vad som hänt med dem.	De flesta av de 13 motionerna handläggs fortfarande.
IT	8	Nej		
Utlämning av handlingar	8	Nej		
TIB-funktionen	8	Nej		
Ej verkställda investeringar	8	Nej		

Av sju processer som skulle kontrolleras så är det två som inte är påbörjade, någon orsak till detta anges inte i kommunstyrelsens årsrapport. Nu får dessa istället hanteras under 2020. Man kan notera att dessa två fick maximala poängen

16 i risk- och väsentlighetsanalysen, vilket betyder att både konsekvensen av fel och sannolikheten för att dessa inträffar är mycket hög. Antagligen är dessa poäng för högt satta.

Övriga delar i internkontrollen

Kommunstyrelsen har inte varit föremål för någon granskning under året, bortsett från det som nämnts ovan kring granskningen av exploateringsverksamheten ihop med samhällsbyggnadsnämnden.